

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Transportudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 26. november 2019
Kontor: Forebyggelseskontoret
Sagsbeh: Ditte Refsgaard
Sagsnr.: 2019-0032/41-0094
Dok.: 1267522

Hermed sendes endelig besvarelse af spørgsmål nr. 19 (Alm. del), som Folketingets Transportudvalg har stillet til justitsministeren den 17. oktober 2019. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Kristian Pihl Lorentzen (V).

Nick Hækkerup

/

Lisbeth Gro Nielsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 19 (Alm. del) fra Folketingets Transportudvalg:

”Er ministeren enig i, at der i Norge er opnået yderst positive resultater inden for færdselssikkerhed og trafikmoral generelt som følge af en tidlig indsats fra politiets og andre relevante aktørers side med "trafiklæring" forhold til skoleelever helt fra de yngste årgange.”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Ambassaden i Oslo, hvortil der henvises:

”Høje ambitioner i norsk trafiksikkerhed: Nulmålsætning i 2050
Norge har høje ambitioner inden for trafiksikkerheden med en målsætning på nul dræbte i trafikken inden 2050. For første gang i 30 år præsenterede regeringen en hvidbog (stortingsmelding) udelukkende om trafiksikkerhed i 2017. Her fremhæves trafiksikkerhedssamarbejdet og herunder styrkelse af det trafikantrettede trafiksikkerhedsarbejde samt styrkelse af kompetencen om trafikviden og trafiksikkerhed i børnehaver og skoler, som virkemidler til en sikrere trafik.

Den norske indsats

Trafikundervisning har været obligatorisk i grundskolen siden skoleåret 2006/2007 og er lovfæstet gennem kompetencemål i læreplanen. Planen danner et grundlag for, at alle børn og unge får en fælles, kontinuerlig og god trafikoplæring, hvor hver skole selv står for at følge op.

Trafiksikkerhed indebærer fysiske tiltag, fartgrænser, sikker transport, sikkerhedsudstyr og trafikoplæring. Undervisningen skal blandt andet give eleverne en grundlæggende trafikforståelse og træning af færdigheder inden for trafik. Undervisningen er ikke et individuelt fag, men er derimod integreret i to obligatoriske fag, henholdsvis kropssøving (idræt) i de mindste klasser og naturfag i ungdomstrinene.

Materiale om trafiksikkerhed udarbejdes af den statsstøttede organisation Trygg Trafikk. Der er mere trafikundervisning på de lavere skoletrin end på mellem- og udskolingstrinene. Lærerne kan følge Trygg Trafikks papir- og onlinebaseret undervisningsmateriale (www.trafikkskole.no) samt en trafikbog, som er tematisk inddelt, dækker kompetencemålene og tilpasset skoletrinene.

På de laveste skoletrin omfatter kompetencemålene praktisk gå-trin, refleksbrug og viden om trafikregler og skilte (trin 1-3).

Forløbet afsluttes med en praktisk gåprøve, hvorefter eleverne modtager et diplom.

På mellem- og udskolingstrin er cykling, forståelse af hvordan trafiksikkerhedsudstyr hindrer og mindsker skader ved uheld og ulykker, redegørelse af begreber som fart og acceleration samt at foretage risikovurderinger centrale temaer. I 9. klasstrin (på nogle skoler 8. trin) kan eleverne derudover tage valgfag i trafik. Ca. 9500 elever ud af 62000 elever vælger årligt dette.

Der er ingen krav til timeantal, dog skal kompetencemålene være indfriet efter 3., 6., og 9. trin i grundskolen.

Konkret bliver eleverne undervist i:

1. trin: trafiktræning i skolens nærområde
2. trin: enkle trafikregler, skolevejen, gårute og gåprøve
3. trin: undersøgelse af egen skolevej og registreringer af f.eks. skilte, farlige kryds, cyklister med hjelm, mm.
4. trin: trafikregler, forberedende cykelundervisning, enkel teori og træning i trygge omgivelser
5. trin: teori og træning på cykel i enkel trafik, sammen med voksne
6. trin: teori og træning på cykel i krævende trafik
7. trin: selvstændig cykling i trafikken

Trafikoplæring for de helt små

Trafikoplæring er ikke påkrævet på børnehaveniveau. En stor del af de norske børnehaver (lidt under halvdelen) er dog tilmeldt Trygg Trafikk's initiativ "Barnas Trafikkklubb". Initiativet har som formål at etablere gode trafikvaner fra børnene er små ved hjælp af interaktive spil inddelt i de forskellige årstider med seks temaer under hver årstid, råd og tips, samt svar på en masse gængse spørgsmål forældre måtte sidde med. Trafiksikkerhed for børnehavebørn udbydes også af andre organisationer end Trygg Trafikk.

Aktørerne

Trygg Trafikk står for 95-98 % af alt undervisningsmateriale i trafiksikkerhed i de norske folkeskoler. Organisationen har siden sin oprettelse i 1956 haft mandat til at fremme trafiksikkerhed med støtte fra staten samt projektkøb fra Finans Norge, forsikringsselskaber og andre virksomheder. Gennem de seneste 20 år har Trygg Trafikk været med til at udarbejde de nationale planer for trafiksikkerhed. Organisationer, virksomheder, kommuner og trafiksikkerhedsudvalg i regionerne (fylker) er alle medlemmer af Trygg Trafikk.

Trygg Trafikk spillede en aktiv rolle for at få trafikoplæring som en obligatorisk del af undervisningen i folkeskolerne. Særligt fremhæves deres argumenter om vigtigheden i undervisning i cykling/svømning at have været udslagsgivende for, at dette

blev inkluderet i idræt på indskolingsniveau. Argumentet om at sikre kontinuitet og progression samt inkludere fart og acceleration vurderes udslagsgivende for mellem- og udskoling og at det blev underlagt naturfag.

Derudover samarbejder Trygg Trafikk med en række andre organisationer i udviklingen af bl.a. nyt materiale. F.eks. har Trygg Trafikk sammen med Norges Automobil Forbund, Syklisternes Landsforening og Norges Cykleforbund udarbejdet en online trafikoplæring for cyklister, sykkeldygtig.no, som lanceres den 14. januar 2020, og som på sigt skal indgå i materialet til skolerne.

Resultater og erfaringer med indsatsen

Siden 1970 er antallet af ofre for trafikulykker stærkt reduceret fra 560 omkomne i 1970 til 117 i 2015. Tallet fra 2015 udgør det lavest antal ofre siden 1947, dog med den væsentlige forskel, at der i 1947 kun var omkring 3,4 % af køretøjerne, som var på vejene i 2015. Antallet af børn under 15, som bliver dræbt i trafikken er også kraftigt reduceret fra omkring 100 hvert år i 1970'erne til under 10 de seneste år. Ingen børn har indtil videre (oktober) mistet livet i trafikken i 2019.

Norge fik i 2016 den prestigefyldte pris Road Safety PIN Award fra den uafhængige europæiske trafikikkerhedsorganisation Europe Traffic Safety Council (ETSC) for eksemplarisk reduktion i antal dræbte i vejtrafikken i perioden 2001-2015, et langsigtet, vidensbaseret og målrettet trafikikkerhedsarbejde, implementering af omfattende tiltag og ikke mindst involvering af et bredt spektrum af aktører i arbejdet.

Ifølge Trygg Trafikk er udviklingen med færre antal dræbte i trafikken et resultat af, at trafikikkerhed har været højt prioriteret, og at mange aktører har gjort en målrettet indsats. Derudover har Norge ifølge Trygg Trafikk fået sikrere køretøjer og tryggere veje, og befolkningen er generelt blevet bedre vidende om trafikikkerhed. Ligeledes er der en bedre sikkerhedskultur. Slutteligt kommenteres et godt samarbejde blandt de nordiske lande herunder Danmark med høj erfaringsudveksling og mulighed for at dele teknologi og indhold på undervisningsområdet. Dette ser man gerne fortsætte i fremtiden f.eks. med online platforme som sykkeldygtig.no.

En konklusion fra Politiet lægger vægt på et intensivt fokus på trafikikkerhed som en af grundende til et reduceret antal dræbte og hårdt tilskadekomne i trafikken.”